

Binnen de vaste commissie voor Onderwijs, Cultuur en Wetenschap hebben enkele fracties de behoefte om vragen en opmerkingen voor te leggen over de brief van de Minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap ter aanbieding van de monitor decentralisatie-uitkering Beeldende Kunst en Vormgeving (Kamerstuk 32 820, nr.188) alsmede de beleidsreactie op de verkenning arbeidsmarkt cultuur en het advies inzake versterking arbeidsmarktpositie kunstenaars (Kamerstuk 29 544, nr. 721).

De voorzitter van de commissie,
Wolbert

De adjunct-griffier van de commissie,
Boeve

De leden van de VVD-fractie hebben kennisgenomen van de onderhavige stukken en hebben nog enkele vragen aan de Minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap.

De leden vragen de Minister wat de precieze onderzoeksvraag was die Berenschot heeft gehanteerd. Ook willen zij weten welke definitie van matching Berenschot heeft gehanteerd. Voorts vragen de leden hoeveel niet-publieke middelen de matching van decentralisatie-uitkering Beeldende Kunst en Vormgeving heeft uitgelokt. Was dit volgens de verwachting van de Minister, zo vragen de leden.

De leden van de PvdA-fractie hebben de informatie uit de onderliggende stukken al betrokken bij het verzamel algemeen overleg Cultuur en het daaruit volgend VAO¹. Deze leden zien uit naar de uitwerking van de toezeggingen die in deze overleggen zijn gedaan en de moties die hierin aangenomen zijn. Daarom hebben zij op dit moment geen behoefte aan het stellen van nadere vragen.

De leden van de SP-fractie zijn nooit voorstander geweest van de enorme bezuinigingen die onder het kabinet Rutte-1 zijn voorgesteld. De kunst- en cultuursector heeft destijds forse klappen opgelopen. In combinatie met de crisis, zoals ook de huidige Minister constateert, heeft dit een uitermate slechte culturele arbeidsmarkt opgeleverd. Mensen werkzaam in de culturele sector werken veelal met flexcontracten of zijn zzp'ers die vaak onderbetaald worden. Er is armoede en het aantal uitkeringen is hoog. De leden zien dit met lede ogen aan. Door deze Minister wordt, volgens deze leden, bij lange na niet genoeg middelen worden uitgetrokken om de enorme bezuinigingen onder het kabinet Rutte-1 ongedaan te maken. De leden lezen dat de Minister zoekt naar een structurele oplossing, maar dat deze tijden een gezamenlijke inzet vereisen. De aan het woord zijnde leden zijn dat met haar eens maar zien geen structurele oplossing ontstaan zolang er geen extra middelen beschikbaar worden gesteld. De Minister schrijft immers zelf dat de verantwoordelijkheid hiervoor onder andere bij werkgevers ligt. Is de Minister het met de leden eens dat wanneer zij echter geen middelen hebben om hun personeel goed te betalen dit, ondanks welke gemaakte verdere afspraken dan ook, niet het gewenste effect zal hebben? De leden lezen dat de Minister inzet op een gezamenlijke arbeidsmarktagenda. Deze leden zijn geen tegenstander van een agenda zoals voorgesteld wordt, maar maken zich zorgen over de collectieve onderhandelingspositie die kunstenaars op dit moment niet hebben. Is de Minister bereid zich hiervoor in te spannen, zo vragen deze leden.

De leden van de D66-fractie hebben zorgen over de arbeidsmarktpositie van kunstenaars. Mede als gevolg van de harde bezuinigingen van de kabinetten-Rutte staan de inkomens en de zekerheid van veel mensen in de cultuursector onder grote druk. Zij herkennen het beeld dat kunstenaars zo gepassioneerd en gemotiveerd zijn, dat zij, ook als het nauwelijks iets oplevert, toch actief blijven. De leden hebben veel waardering voor de kunstenaars die onder deze moeilijke omstandigheden actief zijn gebleven en blijven. Zij zijn wel van mening dat hier een fatsoenlijke beloning tegenover moet staan. Daarom hebben zij enkele vragen over de brief. De leden vinden het een goede zaak dat de middelen die bij amendement beschikbaar zijn gekomen daadwerkelijk worden ingezet voor de verbetering van de arbeidsmarktpositie. Het wordt deze leden echter onvoldoende duidelijk uit de brief wat zij nu van de projecten waarvoor geld beschikbaar is gesteld, mogen verwachten. Wat zijn de doelstellingen voor deze projecten en wanneer acht de Minister de projecten geslaagd? De leden juichen de wijziging van de Wet werk en zekerheid met

¹ Verzamel algemeen overleg Cultuur d.d. 2 juni 2016; VAO d.d. 23 juni 2016

betrekking tot seizoensarbeid toe. Zij vragen wel, wat dit betekent voor de culturele sector. Mogen sectoren waarop een cao van toepassing is, zelf bepalen welke functies vanwege klimatologische of natuurlijke omstandigheden hooguit negen maanden per jaar kunnen worden uitgeoefend? Kan dan een zomerstop ook een reden zijn om deze bepaling uit de Wet werk en zekerheid van toepassing te laten zijn? Ook vragen deze leden hoe deze bepaling van toepassing kan zijn op sectoren waarop geen cao van toepassing is. De leden vinden het voor zelfstandigen van belang dat zij individueel passende afspraken kunnen maken met hun opdrachtgevers. Echter, zij zien dat de positie van zelfstandigen in de culturele sector ten opzichte van opdrachtgevers zwak is, en dat vaak de artistieke inhoud van de afspraken de boventoon voert ten opzichte van de zakelijke inhoud. Dit vaak in het nadeel van de zelfstandige. Zij lezen in het SER-advies² dat onderhandelingsvaardigheden zwak ontwikkeld zijn, zowel op individueel als collectief niveau. Zij vragen op welke manier de voorgenomen projecten eraan zullen bijdragen dat deze vaardigheden worden versterkt.

Tot slot vragen of de Minister mogelijkheden ziet om de mogelijkheid tot het maken van collectieve afspraken door zelfstandigen gezamenlijk te verruimen. Zij denken hierbij bijvoorbeeld aan de afspraken die over huisartsen gemaakt zijn in oktober 2015. Daarbij krijgen huisartsen meer ruimte van de Autoriteit Consument & Markt om samen te werken in het maken van afspraken met zorgverzekeraars. De leden vragen de Minister uiteen te zetten op welke manier zelfstandigen in de culturele sector nu mogen samenwerken in het maken van afspraken met opdrachtgevers en welke mogelijkheden zij ziet om dit te versterken.

² Verkenning SER «Arbeidsmarkt in de culturele sector», januari 2016